

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS REKOMENDACIJA

Nr. 119/07/COL

2007 m. balandžio 16 d.

dėl dioksinų, dioksinų tipo PCB ir ne dioksinų tipo PCB foninio kiekio maisto produktuose stebėsenos

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą (toliau – EEE susitarimas), ypač į jo 109 straipsnį ir 1 protokolą,

atsižvelgdama į ELPA valstybių susitarimą dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalies b punktą ir 1 protokolą,

atsižvelgdama į EEE susitarimo II priedo XII skyriaus 54zn punkte nurodytą teisės aktą,

2001 m. kovo 8 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 466/2001, nustatantį didžiausius leistinus tam tikrų teršalų maisto produktuose kiekius ⁽¹⁾,

su pakeitimais ir suderintą su EEE susitarimu jo 1 protokolu,

atsižvelgdama į EEE susitarimo II priedo XII skyriaus 54zcc punkte nurodytą teisės aktą,

2002 m. liepos 26 d. Komisijos direktyvą 2002/69/EB, nustatančią ėminių ėmimo ir analizės metodus vykdant oficialią dioksinų kontrolę ir nustatant dioksinų tipo PCB koncentraciją maisto produktuose ⁽²⁾,

su pakeitimais ir suderintą su EEE susitarimu jo 1 protokolu,

atsižvelgdama į 2007 m. vasario 27 d. ELPA priežiūros institucijos sprendimą 37/07/COL, kuriame kompetentingam kolegijos nariui nurodoma patvirtinti rekomendaciją, jei rekomendacijos projektas atitinka ELPA maisto produktų komiteto (EMPK) nuomonę,

kadangi Komisijos reglamente (EB) Nr. 466/2001 nustatoma didžiausia leidžiama dioksinų ir bendra dioksinų bei dioksinų tipo polichlorintų bifenilų (PCB) koncentracija maisto produktuose,

kadangi būtina gauti patikimus visos Europos ekonominės erdvės duomenis apie dioksinų, furanų ir dioksinų tipo PCB foninį kiekį kuo įvairesnių rūšių maisto produktuose, norint susidaryti aiškų vaizdą, kaip laikui bėgant kinta šių medžiagų foninė koncentracija maisto produktuose,

kadangi 2006 m. gegužės 11 d. ELPA priežiūros institucijos rekomendacijoje 144/06/COL dėl dioksinų, furanų ir PCB sumažinimo pašaruose ir maisto produktuose ELPA valstybėms rekomenduojama vykdyti atsitiktinę dioksinų, dioksinų tipo PCB ir, jei įmanoma, ne dioksinų tipo PCB buvimo maisto produktuose stebėseną pagal Komisijos rekomendaciją 2004/705/EB ⁽³⁾,

kadangi Rekomendacijoje 2004/705/EB valstybėms narėms rekomenduojamas įvairių maisto produktų rūšių mažiausias kasmetinės analizės ėminių ėmimo dažnis ir dioksinų, furanų ir dioksinų tipo PCB foninio kiekio maisto produktuose stebėsenos rezultatų ataskaitos forma,

kadangi reikėtų iš dalies pakeisti Rekomendacijoje 2004/705/EB nustatytą esamą stebėsenos programą, atsižvelgiant į įgytą patirtį ir į tai, kad EEE ELPA valstybės dalyvauja tiriant dioksinų, dioksinų tipo PCB ir ne dioksinų tipo PCB kiekius maisto produktuose,

kadangi yra svarbu, kad ELPA priežiūros institucijai būtų reguliariai perduodami pagal šią rekomendaciją surinkti duomenys ir kad ELPA priežiūros institucija pagal Susitarimo dėl Priežiūros institucijos ir Teismo 1 protokolo 2 straipsnio 1 dalį perduotų juos Europos Komisijai, kuri užtikrins, kad ši informacija būtų įtraukta į duomenų bazę. Taip pat turėtų būti teikiami paskutinių metų duomenys, gauti taikant analizės metodus, atitinkančius reikalavimus, nurodytus Komisijos direktyvoje 2002/69/EB,

kadangi šioje rekomendacijoje nustatytos priemonės atitinka ELPA priežiūros institucijai padedančio ELPA Maisto produktų komiteto nuomonę,

⁽¹⁾ OL L 77, 2001 3 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 209, 2002 8 6, p. 5.

⁽³⁾ OL L 321, 2004 10 22, p. 45.

REKOMENDUOJA:

1. Kad nuo 2007 m. iki 2008 m. gruodžio 31 d. ELPA valstybės vykdytų dioksinų, furanų ir dioksinų tipo polichlorintų bifenilų (PCB) foninio kiekio maisto produktuose stebėseną, taikydamos rekomenduojamą mažiausią kasmetinės analizės ėminių ėmimo dažnį, nustatytą I priedo lentelėje.
2. Kad ELPA valstybės, jei įmanoma, tuose pačiuose ėminiuose atliktų ne dioksinų tipo PCB analizę.
3. Kad ELPA valstybės II priede reguliariai pateiktų ELPA priežiūros institucijai II priede numatytą informaciją jame nurodyta forma, kurią būtų galima kaupti duomenų bazėje. Taip pat turėtų būti teikiami paskutinių metų duomenys, gauti

taikant analizės metodus, atitinkančius Direktyvoje 2002/69/EB nurodytus reikalavimus, ir rodantys foninius kiekius.

4. 2006 m. gegužės 11 d. ELPA priežiūros institucijos rekomendacijoje 144/06/COL pateiktos nuorodos į Rekomendaciją 2004/705/EB laikomos nuorodomis į šią rekomendaciją.

Priimta Briuselyje, 2007 m. balandžio 16 d.

ELPA priežiūros institucijos vardu

Kristján Andri STEFÁNSSON
Kolegijos narys

Niels FENGER
Direktorius

I PRIEDAS

Lentelė. Kasmetinei analizei imamų maisto produktų ėminių rekomenduojamo mažiausio skaičiaus apžvalga. Ėminių pasiskirstymas pagrįstas kiekvienos šalies gamyba. Ypatingas dėmesys kreipiamas į maisto produktus, kuriems numatomas didesnis dioksinų, furanų ir dioksinų tipo PCB foninių koncentracijos verčių kitimas. Tai ypač taikoma žuvims.

Produktas, įskaitant iš jo gautus produktus	Akvakultūra (*)	Sugautos laukinės žuvis (**)	Mėsa (***)	Pienas (****)	Kiaušiniai (*****)	Kita (*****)	Iš viso
Ėminių skaičius							
Norvegija							
Islandija							

Pastabos dėl lentelės

Lentelėje nurodytos vertės yra mažiausios vertės. EEE ELPA valstybėms patariama imti daugiau ėminių.

- (*) *Akvakultūra*. Akvakultūros produktų ėminiai turėtų būti paskirstyti pagal žuvų rūšis proporcingai pagal gamybą.
- (**) *Sugautos laukinės žuvis*. Sugautų laukinių žuvų produktų ėminiai turėtų būti paskirstyti pagal žuvų rūšis proporcingai pagal sugavimą. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti sugautiems laukiniams unguriams.
- (***) *Mėsa*. Turi būti imami ne tik mėsos ir mėsos produktų iš mėsinių gyvulių, kiaulienos, paukštienos ir avienos ėminiai, bet ir nemažas kiekis arklienos, elnienos, ožkienos, triušienos, stirmienos ir laukinių paukščių mėsos ėminių.
- (****) *Pienas*. Didelė dalis pieno ėminių turėtų būti imama iš ūkiuose pagaminto pieno (daugiausia karvės pieno). Be to, tikslinga imti ne karvių pieno ir pieno produktų ėminius (ožkų pieno ir pan.).
- (*****) *Kiaušiniai*. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas gryname ore auginamų vištų kiaušiniams. Taip pat turėtų būti imami ančių, žąsų ir putpelių kiaušinių ėminiai.
- (*****) *Kita*. Šioje kategorijoje ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas:
- maisto papildams (ypač pagamintiems jūros gyvūnų taukų pagrindu),
 - kūdikiams ir mažiems vaikams skirtiems produktams,
 - maisto produktams, pagamintiems regionuose, kuriuose dėl pavyzdžiui, potvynius lemiančių klimato sąlygų buvo pakeistos gamybos sąlygos ir dėl to galėjo pakisti dioksinų ir dioksinų tipo PCB koncentracija to regiono maisto produktuose.

II PRIEDAS

A. Dioksinų, furanų, dioksinų tipo PCB ir kitų PCB kiekio maisto produktuose analizės rezultatų formos aiškinamosios pastabos**1. Bendroji informacija apie tiriamus ėminius**

Ėminio kodas: ėminio identifikavimo kodas.

Šalis: valstybės narės, kurioje buvo vykdyta stebėseną, pavadinimas.

Metai: stebėsenos vykdymo metai.

Produktas: tirtas maisto produktas; kiek įmanoma tiksliau aprašyti maisto produktą.

Prekybos etapas: produkto (ėminio) paėmimo vieta.

Audinys: tiriamojo produkto dalis.

Rezultatų išraiška: rezultatai turi būti išreikšti tuo pačiu pagrindu, kuriuo remiantis buvo nustatytos didžiausios koncentracijos vertės. Jei analizuojami ne dioksinų tipo PCB, labai rekomenduojama koncentracijos vertes išreikšti remiantis tuo pačiu pagrindu.

Ėminio ėmimo būdas: atsitiktinis ėminių ėmimas; galima pateikti tikslingo ėminių ėmimo rezultatus, tačiau turi būti aiškiai nurodyta, kad ėminių ėmimas buvo tikslinis ir nebūtinai rodo normalias fonines koncentracijos vertes.

Mėginių skaičius: jei tiriamas jungtinis ėminys, turėtų būti nurodytas jį sudarančių mėginių skaičius (atskirų mėginių skaičius). Jei analizės rezultatas pagrįstas tik vienu ėminiu, tai turėtų būti nurodyta. Jungtinio ėminio mėginių skaičius gali būti skirtingas, todėl nurodykite jį kiekvienam ėminiui.

Gamybos būdas: įprastas ar ekologinis (kiek įmanoma išsamiau).

Vieta: jei tinka, sritis arba regionas, kuriame ėminys buvo paimtas, jei įmanoma, nurodant, ar tai yra kaimo vietovė, miesto vietovė, pramoninė zona, uostas, atvira jūra ir pan. Pvz., Briuselis – miesto vietovė, Viduržemio jūra – atvira jūra. Labai svarbu aiškiai nurodyti vietą tuo atveju, jei ėminys buvo paimtas iš maisto produktų, pagamintų regionuose, kurie buvo apsemti potvynių.

Riebalų kiekis (%): riebalų kiekio ėminyje procentinė dalis.

Drėgmės kiekis (%): drėgmės kiekio ėminyje procentinė dalis (jei yra).

2. Bendroji informacija apie taikytą analizės metodą

Analizės metodas: nurodyti taikytą metodą.

Akreditacija: nurodyti, ar analizės metodas yra akredituotas, ar ne.

Neapibrėžtis: analizės metodui būdingos sprendimo ribos arba išplėsto matavimo neapibrėžties procentinė dalis.

Lipidų gavybos metodas: nurodyti lipidų gavybos metodą, naudojamą lipidų kiekiui ėminyje nustatyti.

3. Analizės rezultatai

Dioksinai, furanai, dioksinų tipo PCB: kiekvieno giminingojo junginio rezultatai turėtų būti pateikti ppt – pikogramais grame (pg/g).

Ne dioksinų tipo PCB: kiekvieno giminingojo junginio rezultatai turėtų būti pateikti ppb – nanogramais grame arba mikrogramais kilograme (ng/g arba µg/kg).

LOQ: kiekybinio apskaičiavimo riba pg/g (jei tai dioksinai, furanai ir dioksinų tipo PCB) arba µg/kg (jei tai ne dioksinų tipo PCB).

Jei nustatytų giminingųjų junginių koncentracija mažesnė už LOQ (kiekybinio apskaičiavimo ribą), langelyje turėtų būti įrašyta < LOQ (LOQ turėtų būti pateikiama kaip vertė).

Jei be PCB-6 ir dioksinų tipo PCB analizuojami kiti PCB giminingieji junginiai, į formą turi būti įrašytas PCB giminingojo junginio numeris, pvz., 31, 99, 110 ir t. t. Jei ėminys tiriamas siekiant nustatyti daugiau PCB giminingųjų junginių nei yra pažymėtų eilučių, formos apačioje tiesiog pridedamos naujos eilutės.

4. Bendrosios pastabos dėl lentelės

— Regeneracijos ataskaitos

Regeneracijos ataskaitos yra neprivalomos, jei atskirų giminingųjų junginių regeneracija yra 60–120 %. Jei kai kurių giminingųjų junginių regeneracija nepatenka į šias ribas, regeneracijos ataskaita yra būtina.

— LOQ ataskaitos

Nereikalaujama rengti LOQ ataskaitų, bet rezultatų stulpelyje turi būti nurodyta, kad nekiekybiniai giminingieji junginiai yra < LOQ (realus skaičius).

— Atskirų giminingųjų junginių TEQ vertės ataskaita

Atskirų giminingųjų junginių TEQ vertės stulpelis yra neprivalomas.

III PRIEDAS

B. Maisto produktuose esančių dioksinų, furanų, dioksinų tipo PCB ir kitų PCB giminųjų junginių specifinės analizės rezultatų pateikimo forma

Šalis	
Metai	
Produktas	
Prekybos etapas	
Audinys	
Rezultatų išraiška	
Ėminio ėmimo būdas	
Ėminių skaičius	
Gamybos būdas	
Vieta	
Mėginių skaičius	
Riebatų kiekis (%)	
Drėgmės kiekis (%)	

Pastabos
Informacija apie: analizės metodą akreditaciją neapibrėžtį (sprendimo ribos arba patikimumo intervalas) lipidų gavybės metodą

1	Dioksinai ir furanai (pg/g)	Giminingieji junginiai	Toksinio ekvivalen- tiškumo faktorius (TEF)	LOQ (žr. pastabas)	Regeneracija (%) (žr. pastabas)	Rezultatai	TEQ (žr. pastabas)
		2,3,7,8-TCDD	1				
		1,2,3,7,8-PeCDD	1				
		1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1				
		1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1				
		1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1				
		1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01				
		OCDD	0,0001				
		2,3,7,8-TCDF	0,1				
		1,2,3,7,8-PeCDF	0,05				
		2,3,4,7,8-PeCDF	0,5				
		1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1				
		1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1				
		1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1				
		2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1				
		1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01				
		1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01				
		OCDF	0,0001				

Iš viso TEQ-PCDD/PCDF
Viršutinė riba
Vidurinė riba
Apatinė riba

2	Ne orto-PCB (pg/g)	PCB giminingieji junginiai	TEF	LOQ	Regeneracija (%) (žr. pastabas)	Rezultatai	TEQ (žr. pastabas)
		PCB-77	0,0001				
		PCB-81	0,0001				
		PCB-126	0,1				
		PCB-169	0,01				

3	Mono-orto PCB (pg/g)	PCB giminingieji junginiai	TEF	LOQ	Regeneracija (%) (žr. pastabas)	Rezultatai	TEQ (žr. pastabas)
		PCB-105	0,0001				
		PCB-114	0,0005				
		PCB-118	0,0001				
		PCB-123	0,0001				
		PCB-156	0,0005				
		PCB-157	0,0005				
		PCB-167	0,00001				
		PCB-189	0,0001				

	Iš viso TEQ-PCB
	Viršutinė riba
	Vidurinė riba
	Apatinė riba

Ne dioksinų tipo PCB

4	PCB-6 (µg/kg arba ppb)	PCB giminingieji junginiai	TEF	LOQ	Regeneracija (%) (žr. pastabas)	Rezultatai
		PCB-	28			
		PCB-	52			
		PCB-	101			
		PCB-	138			
		PCB-	153			
		PCB-	180			
			Iš viso PCB-6	—		

Informacija apie:
analizės metodą
akreditaciją
neapibrėžtį (sprendimo ribos arba patikimumo intervalas)

5	Kiti PCB (µg/kg arba ppb)	PCB giminingieji junginiai	LOQ	Rezultatai
Informacija apie analizės metodą akreditacijoje neapibrėžti (pateikti, jei skiriasi nuo PCB-6)		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		
		PCB-		